

عنوان مقاله:

بررسی پتانسیل استفاده از هالوفیت ها به عنوان علوفه دام (مطالعه موردی: مراتع حاشیه حوض سلطان قم)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 27، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

سید مهدی ادنانی - استادیار، بخش تحقیقات جنگل ها و مراتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قم، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، قم، ایران

محمد رضا طایبان - عضو هیات علمی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ایران

احسان زندی اصفهان - استادیار پژوهشی، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

رضا تمرتاش - دانشیار، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ایران

حسین باقری - استادیار، بخش تحقیقات جنگل ها و مراتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قم، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، قم، ایران

خلاصه مقاله:

از عوامل مهم و تاثیرگذار بر تولیدات دامی در مناطق خشک می‌توان به محدودیت منابع آبی، افزایش شوری و فقدان مواد غذایی اشاره کرد. گونه‌های هالوفیت در زیستگاه های شور به عنوان منابع جایگزین علوفه از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. کیفیت علوفه یکی از عوامل اصلی تعیین کننده نیازهای غذایی دام و متعاقباً ظرفیت چرای مرتع است. تعیین کیفیت علوفه گونه‌های مرتعی، جهت مدیریت صحیح مراتع لازم و ضروری است. کیفیت علوفه، در مکان‌ها و زمان‌های مختلف، متفاوت بوده و عوامل مختلفی بر روی آن تاثیرگذار هستند. از جمله این عوامل می‌توان به مراحل مختلف فنولوژی اشاره کرد. آگاهی از کیفیت علوفه شور روی‌ها در هر مرحله فنولوژیک علاوه بر اینکه به بهره‌برداران در مناطق خشک و بیابانی کمک می‌کند تا گونه‌های گیاهی مناسب را برای کاشت در برنامه‌های شورورزی انتخاب نمایند، بلکه باعث می‌شود زمان مناسب چرا برای دستیابی به عملکرد بیشتر دام در اراضی شور نیز تعیین شود. در این تحقیق، اثر مراحل مختلف فنولوژیک بر هشت فاکتور موثر در کیفیت علوفه سه گونه مرتعی، *Halocnemum strobilaceum* M.B.، *Nitraria schoberi* L. و *Suaeda aegyptiaca* Zoh. بررسی شد. نمونه‌های گیاهی در سه مرحله فنولوژیک شامل رشد رویشی، گلدهی و بذردهی از اراضی شور حاشیه حوض سلطان در استان قم جمع‌آوری شدند. داده‌ها به صورت آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی تجزیه واریانس شدند. مقایسه میانگین‌ها با آزمون چند دامنه‌ای دانکن انجام شد. نتایج نشان داد که اثر گونه و مراحل فنولوژیک بر کیفیت علوفه در سطح آماری یک درصد معنی دار بود. حداکثر کیفیت علوفه در مرحله رشد رویشی به دست آمد و پس از آن کیفیت علوفه تا مرحله بذردهی کاهش پیدا کرد. به طور کلی، نتایج این تحقیق حکایت از برتری گونه *Ha. strobilaceum* از نظر ارزش غذایی نسبت به دو گونه *Ni. schoberi* و *Su. aegyptiaca* داشت، به طوری که می‌تواند به عنوان منبع جدید علوفه در اراضی تحت تاثیر شوری که سایر منابع علوفه امکان رشد و تولید در این اراضی را ندارند در نظر گرفته شود.

کلمات کلیدی:

کیفیت علوفه، مرحله فنولوژیک، هالوفیت، اراضی شور، حوض سلطان، قم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

